

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Werkprogramma

Inspectie Justitie en Veiligheid

2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	3
2. Toezicht in 2025	4
2.1 Focus op de context	5
2.1.1 Aandacht voor digitalisering	6
2.2 Focus op het maatschappelijk effect	6
2.2.1 Oog voor mensen in een kwetsbare positie	7
2.2.2 Oog voor een weerbare samenleving	8
3. Ontwikkelingen.....	10
3.1 Toezicht in verbinding	10
3.2 Innovatie.....	10
3.3 Verankering van bevoegdheden	11
3.4 Nieuwe toezichttaken	11
3.5 Samenwerking	11
4. Organisatie	12
4.1 Financiën.....	12
4.2 Personeel	12
4.3 Informatieplan	12

Voorwoord

De Inspectie Justitie en Veiligheid draagt bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving door toezicht te houden in het domein van Justitie en Veiligheid en Asiel en Migratie. In dit werkprogramma staan de toezicht activiteiten waar we ons in 2025 op gaan richten. Het is een bijzonder werkprogramma, want gelijktijdig met dit werkprogramma presenteren we ook ons Meerjarenperspectief 2025 – 2028, waarin we aangeven wat onze focus is voor de komende jaren.

Dit werkprogramma is opgebouwd langs de lijnen van het Meerjarenperspectief 2025 – 2028. Deze lijnen uit het Meerjarenperspectief zijn dan ook herkenbaar terug te vinden in dit werkprogramma, zoals de focus op de context met in het bijzonder aandacht voor digitalisering. Daarnaast hebben we aandacht voor het maatschappelijk effect, waarbij we oog hebben voor mensen in kwetsbare posities en de weerbaarheid van de maatschappij. We werken en bouwen dat de komende jaren verder uit.

De Inspectie zet in 2025 verder in op de ontwikkeling en innovatie van haar toezicht. In verbinding staan met onze omgeving vinden wij daarbij belangrijk. Daarom willen we het contact met onze stakeholders en andere organisaties verder versterken, zodat we het continu veranderende veld in het oog kunnen houden.

Zo blijven we ons met het toezicht inzetten voor een rechtvaardig en veilig Nederland. Omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn.

Esther de Kleuver

Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

1. Inleiding

De Inspectie Justitie en Veiligheid (de Inspectie) draagt bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving door toezicht te houden in het domein van Justitie en Veiligheid (JenV) en Asiel en Migratie (AenM). In ons toezicht hebben we onder meer aandacht voor de rechtsbescherming van mensen die te maken hebben met organisaties in die domeinen, waarvan het werk soms stevig ingrijpt op het (persoonlijk) leven van mensen. Wij signaleren, agenderen, reflecteren, oordelen en handhaven (waar bevoegd).

Dit werkprogramma voor 2025 biedt inzicht in waar wij ons toezicht en onderzoeken komend jaar op gaan richten. De richting en focus sluiten aan bij het Meerjarenperspectief 2025 – 2028. Aan de basis van het toezicht liggen doorlopende risicoanalyses, maatschappelijke ontwikkelingen, resultaten uit eerdere onderzoeken en inspecties en signalen uit de omgeving. Dit alles is richtinggevend geweest voor dit werkprogramma.

De afgelopen jaren hebben we meer geïnvesteerd in het verkrijgen van een beeld van de uitvoering.¹ We hebben vastgesteld dat uitvoeringsorganisaties meer druk ervaren door een grotere complexiteit in de taakuitvoering. Dit wordt mede veroorzaakt door de niet altijd passende (wijze van) financiering en de uitdagingen van de arbeidsmarkt.

De hoeveelheid aan beleids- en stelselwijzigingen en de voortdurende maatschappelijke ontwikkelingen – dus de context waarin uitvoeringsorganisaties hun werk moeten doen – voeren die druk verder op. Het gaat dan bijvoorbeeld om toenemende spanningen en tegenstellingen in de samenleving, de dreiging van oorlog op ons continent, toename van

georganiseerde en ondermijnende criminaliteit en om de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering, zoals toename van cybercriminaliteit en toenemend gebruik van Artificial Intelligence (AI). Ook arbeidsmarktontwikkelingen vragen om veel veerkracht en aanpassingsvermogen van uitvoeringsorganisaties.

Deze druk zal de komende jaren eerder toenemen dan verminderen. En dat voelen mensen. Want het werk van organisaties in het domein van JenV/AenM grijpt vaak stevig in op het leven van de mensen die met deze organisaties te maken hebben. Dit maakt hun positie kwetsbaar.

Gelet op deze achtergrond is het speerpunt van het Meerjarenperspectief 2025 – 2028 dat we de komende vier jaar – in aanvulling op het toezicht op wet- en regelgeving – nadrukkelijk rekening houden met deze context. In dit verband hebben we in het bijzonder aandacht voor het thema digitalisering: op welke manieren gaan uitvoeringsorganisaties om met de mogelijkheden en risico's van digitalisering?

We kijken de komende jaren ook met nadruk naar het maatschappelijk effect van de taakuitvoering. De vraag is vooral of de naleving van wet- en regelgeving in de praktijk ook het beoogde effect heeft op mens én maatschappij. Daarom hebben we nadrukkelijk oog voor mensen in een kwetsbare positie en oog voor de weerbaarheid van de samenleving.

Dit werkprogramma is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 2 gaan we in op de activiteiten die we in 2025 uitvoeren. In hoofdstuk 3 beschrijven we de interne en externe ontwikkelingen waarin we ons bevinden en in het vierde en laatste hoofdstuk gaan we in op de organisatie van onze Inspectie.

¹ [Meerjarenperspectief 2021-2024 | Jaarplan | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](https://inspectie-jenv.nl)

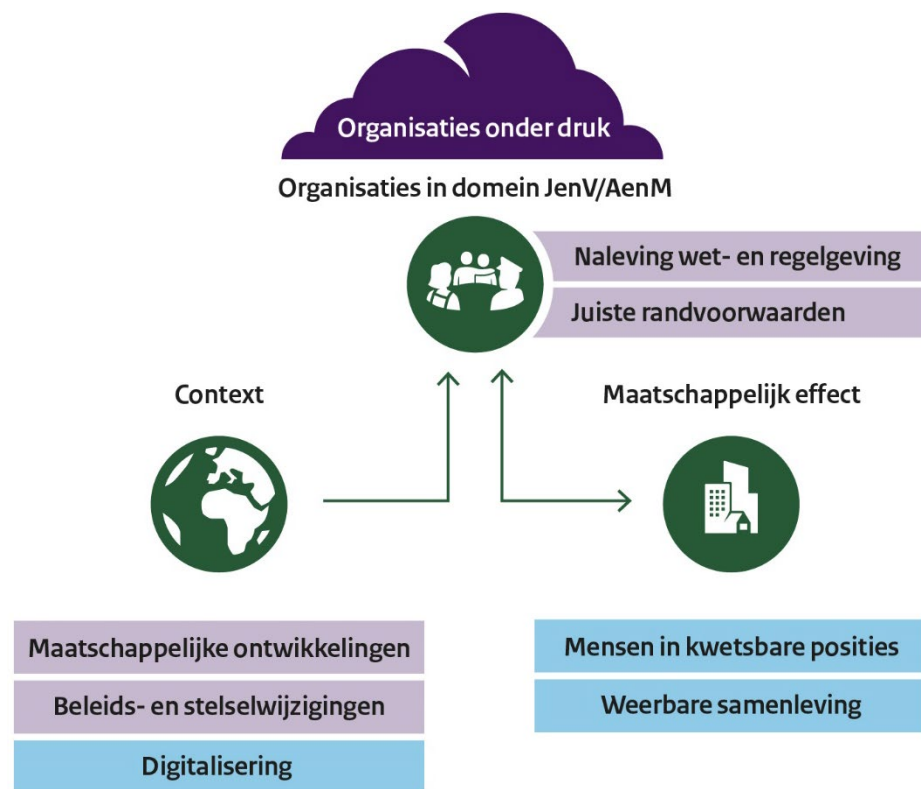
2. Toezicht in 2025

In dit hoofdstuk lichten we de focus van het toezicht in 2025 toe. Gelet op de grootte van ons toezichtdomein, is de focus zo bepaald dat we onze toezichtactiviteiten daar inzetten waar ze het meest nodig zijn. Voor de opbouw van dit hoofdstuk maken we gebruik van de richting en focus uit het Meerjarenperspectief 2025-2028. We gaan ons de komende jaren meer focussen op de context waarin organisaties hun taak moeten uitvoeren en op het maatschappelijke effect dat zij met hun werk hebben. In dit hoofdstuk verbinden we hier de eerste concrete toezichtactiviteiten aan.

De kerntaak van de Inspectie is toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving door organisaties in het domein van JenV/AenM. We kijken of en hoe organisaties in het domein van JenV/AenM, marktpartijen in het Wietexperiment en incassodienstverleners zich houden aan wetten en regels die voor hen gelden. We bekijken ook of en hoe ze het maatschappelijk belang dienen.

Ook bezien we de randvoorwaarden waaronder deze organisaties hun taken uitvoeren. De afgelopen jaren hebben wij als Inspectie opgemerkt dat uitvoeringsorganisaties niet altijd de juiste randvoorwaarden hebben om het werk goed en juist te kunnen blijven uitvoeren. Daaronder verstaan we onder meer dat er voldoende mensen en middelen zijn om uitvoering te geven aan hun opdracht. Bij onderzoeken naar de kwaliteit van de taakuitvoering bij de politie betrekken we daarom doorlopend het aspect capaciteit. De vraag naar politie-inzet is immers groot en neemt door maatschappelijke ontwikkelingen toe. De politie geeft aan dat zij door knelpunten in de capaciteit meerdere operationele taken niet of niet goed kan uitvoeren. Door de verwachte uitstroom is een grote vervangingsvraag en risico op onderbezetting in een groot aantal basis- en researchteams aanwezig. Gelijktijdig groeit de formatie van de politie door meerdere politieke besluiten. Door die grote tekorten nu en in de komende jaren komt het werk van de politie op allerlei gebieden steeds meer in de knel.

Het Meerjarenperspectief in beeld

Voor een kwalitatieve taakuitvoering is goed vakmanschap vereist. Het is belangrijk dat medewerkers passende scholing krijgen zodat de kennis en kunde goed aansluit op de dagelijkse werkzaamheden. Voor de veiligheidsregio's is de kwaliteit van onderwijs van belang voor de ontwikkeling van professionaliteit van functionarissen binnen de crisisbeheersing en de brandweezorg. Vanaf 2024 onderzoeken we hoe het gesteld is met dat onderwijs en welke knelpunten er mogelijk zijn. Dit toezicht loopt door in 2025. Daarnaast onderzoeken we vanaf 2025 een

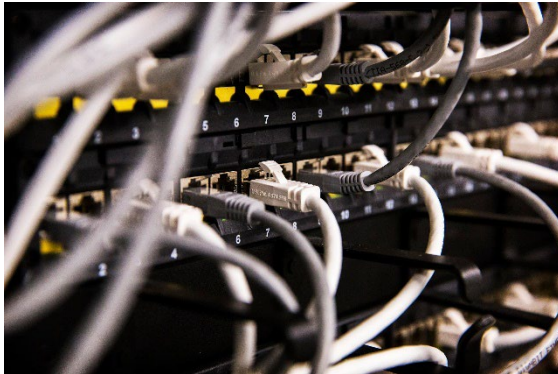
2.1.1 Aandacht voor digitalisering

Binnen deze brede context hebben we de komende vier jaar in het bijzonder aandacht voor digitalisering. De ontwikkelingen op dit gebied gaan snel en raken alle organisaties in het domein van JenV/AenM. Dit vergt een bepaalde mate van wendbaarheid van deze organisaties. Daarnaast biedt digitalisering mogelijkheden voor innovaties die de uitvoering versimpelen of versnellen.

Tegelijkertijd zijn er zorgen over het gebruik van algoritmes en AI door de overheid. Zo kan het onduidelijk zijn hoe algoritmes precies werken: ze kunnen vooroordelen bevatten die burgers onterecht nadelig behandelen. En als organisaties in het domein van JenV/AenM gebruikmaken van AI, hoe doen ze dat dan veilig en rechtvaardig?

De samenleving digitaliseert in een hoog tempo. Dit geldt ook voor het werk van de organisaties die zich in het domein van JenV/AenM bevinden. Digitale systemen en tools zijn niet meer weg te denken uit de dagelijkse praktijk van veel uitvoeringsorganisaties. De digitalisering levert vele voordelen op. Zij kunnen sneller over betere informatie beschikken en het

stelt hen in staat hun werk efficiënter in te richten wat weer ten goede komt aan de taakuitvoering. Zo stelt digitalisering de politie in staat om met de digitale wijkagent te zien wat er online speelt in zijn wijk, maar biedt het ook steeds betere mogelijkheden bij het elektronisch toezicht door de reclassering.

Naast voordelen brengt de verdergaande digitalisering ook risico's met zich mee. Het maakt organisaties ook kwetsbaar wanneer de beveiliging niet op orde is of wanneer er niet zorgvuldig wordt omgegaan met de privacy van burgers. Ook stelt sociale mediaorganisaties voor vraagstukken wanneer het gaat om het reclasseringstoezicht en het naleven van voorwaarden.

Het is belangrijk dat organisaties binnen het domein van JenV/AenM hun digitale weerbaarheid verhogen en tegelijkertijd goed zijn voorbereid op digitale ontwrichting. Daarom richten wij ons risicogericht toezicht in 2025 op het versterken van de digitale weerbaarheid, met als doel de kwaliteit van de taakuitvoering te waarborgen. We beoordelen hoe organisaties cyberdreigingen kunnen weerstaan en digitale verstoringen beheersen. Ook kijken we naar het gebruik van algoritmes en AI, waarbij de nadruk ligt op veilig en verantwoord gebruik.

Daarnaast zetten we ons toezicht in op de aanpak van digitale criminaliteit door de politie. Het aantal slachtoffers van digitale criminaliteit is de afgelopen tien jaar sterk toegenomen. De aanpak is complex, mede dankzij de afwezigheid van een fysieke plaats delict. Dit zorgt voor de nodige uitdagingen voor de politie. Medewerkers moeten kennis opdoen, nieuwe specialismen moeten worden opgezet en werkwijzen aangepast of ontwikkeld. Dat moet gebeuren terwijl het dagelijkse werk doorgaat. Een dergelijke organisatieontwikkeling in een dynamisch werkveld brengt risico's met zich mee. Hierbij kan gedacht worden aan het niet snel genoeg kunnen bijeenbrengen van kennis of het aantrekken van voldoende expertise. Wij willen er met ons toezicht aan bijdragen dat mensen adequaat worden beschermd tegen deze vorm van criminaliteit.

2.2 Focus op het maatschappelijk effect

In het Meerjarenperspectief 2025 – 2028 staat dat we nadrukkelijk oog hebben voor het maatschappelijk effect dat uitvoeringsorganisaties willen bereiken, mee in het toezicht. De vraag is dan niet alleen of organisaties wetten en regels juist uitvoeren, maar ook of de uitvoering in de praktijk

het beoogde resultaat heeft. Wij kijken naar de effecten van de taakuitvoering op (groepen) mensen én op de samenleving als geheel. Vanuit dit oogpunt hebben we specifiek oog voor mensen in een kwetsbare positie en voor de weerbaarheid van de samenleving.

2.2.1 Oog voor mensen in een kwetsbare positie

Het werk van organisaties in het domein van JenV/AenM grijpt vaak stevig in op het leven van de mensen die met deze organisaties te maken hebben. Mensen die met een organisatie in het domein van JenV/AenM te maken krijgen, zijn meestal afhankelijk van de taakuitvoering van die organisatie. En het raakt hen direct als er problemen zijn met de uitvoering. Die afhankelijkheid maakt de positie van deze mensen kwetsbaar. Zeker als ze daarnaast ook psychische, financiële of sociale problemen hebben. Dat kan mensen extra kwetsbaar maken. Het is belangrijk dat de organisaties zich hiervan bewust zijn.

Wij willen als Inspectie in 2025 meer zicht krijgen op de meest kwetsbare (groepen) mensen die voor hun bescherming afhankelijk zijn van de overheid, zoals in de jeugd- en migratieketen. De situatie in die ketens vraagt extra alertheid of organisaties de benodigde aandacht hebben voor mensen in een kwetsbare positie, zoals migranten, personen die afhankelijk zijn van een erkend referent voor een verblijfsvergunning en jongeren en gezinnen in de jeugdbeschermings- en (jeugd)strafrechtketen.

Verder hebben we doorlopend aandacht voor (de rechtspositie van) alleenreizende minderjarige vreemdelingen (amv'ers) en kinderen. We kijken in het bijzonder of de toegang tot basisvoorzieningen op orde is en hebben aandacht voor de problematiek rondom amv'ers die uit de opvang verdwijnen.

Ten aanzien van de overbelaste opvangsituatie in Ter Apel hebben we aandacht voor de veiligheid voor bewoners en medewerkers van Ter Apel en voor hoe de keten op dit gebied samenwerkt. Bij het toezicht op terugkeer en vertrek van vreemdelingen hebben we in het bijzonder aandacht voor kinderen in dit proces. Ook blijven we oog houden voor de rechtsbescherming bij de toepassing van vrijheidsbeperkende en -ontnemende maatregelen.

In de jeugdbeschermingsketen is het belangrijk dat elk kind dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt belemmerd tijdig passende bescherming en hulp moet krijgen. Daarom maken we, samen met Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), in 2025 zichtbaar wat de effecten zijn voor kinderen en gezinnen als deze bescherming en hulp uitblijft. Daarnaast rapporteren we

in 2025, in navolging op het rapport 'Het kind van de rekening'⁴ over onze bevindingen ten aanzien van non-discriminatie en gelijke behandeling in de jeugdbeschermingsketen.

We betrekken ook sociale veiligheidsrisico's in ons toezicht. Ook zo hebben we oog voor mensen in een kwetsbare positie. In dit verband hebben we komend jaar aandacht voor de sociale veiligheid en het werkklimaat in de Oostvaarderkliniek⁵ en geven we verdere opvolging aan de aanbevelingen die we hebben gedaan in het onderzoek binnen de Penitentiaire Inrichting Nieuwersluis⁶ (2023). Uit dat onderzoek bleek onder andere dat medewerkers daar niet-integer gedrag tegenover gedetineerden vertoonden. In ons rapport hebben we aangedrongen op een cultuurverandering.⁷

We vinden het belangrijk dat slachtofferrechten worden beschermd en dat slachtoffers worden gehoord. Daarom houden we in 2025 toezicht op de informatievoorziening voor slachtoffers van misdrijven door het Administratie- en Informatiecentrum voor de Executieketen van het Centraal Justitieel Incassobureau.

Met het toezicht op de Wet kwaliteit incassodienstverlening zorgen we ervoor dat mensen met (problematische) schulden worden beschermd tegen oneerlijke of misleidende incassopraktijken en voorkomen we dat deze mensen in verdere financiële problemen komen.

2.2.2 Oog voor een weerbare samenleving

Verschillende (geopolitieke) ontwikkelingen en gebeurtenissen maken risico's in de samenleving zichtbaar. De Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden signaleert dat de risico's die op onze samenleving afkomen steeds groter, langduriger, complexer en meer met elkaar verweven zijn. Ook is de samenleving kwetsbaar voor georganiseerde criminaliteit.

Wij vinden het belangrijk dat de organisaties in het domein van JenV/AenM zich bewust zijn van die risico's en dat zij hiermee rekening houden in hun taakuitvoering. Daarnaast moeten we ook als samenleving voorbereid zijn op dergelijke risico's. Daarom kijken wij ook naar de manieren waarop de organisaties in het domein van JenV/AenM de samenleving voorbereiden op crises.

Ook in 2025 volgen we de maatregelen die worden getroffen om Nederland voor te bereiden op branden, rampen en crises van de toekomst, nauwgezet. Zo richt ons toezicht zich op de maatregelen die het Kabinet in 2025 treft om het stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg toekomstbestendig te maken. Dit betreft onder meer de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Wij onderzoeken in welke mate deze maatregelen een bijdrage leveren en het stelsel versterken. Tegelijkertijd bekijken we hoe veiligheidsregio's en het rijk nu al zijn voorbereid op grootschalige incidenten, zoals langdurige stroomuitval en digitale ontwrichting. Daarnaast volgen we de opvolging van de aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek naar de crisisbeheersing in Caribisch Nederland.

⁴ [Inspectierapport Het kind van de rekening | Rapport | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](#)

⁵ [Analyse werkklimaat en sociale veiligheid oostvaarderskliniek | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

⁶ [Seksueel grensoverschrijdend gedrag in vrouweninrichting Nieuwersluis | Nieuwsbericht | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](#)

⁷ [Rapport PI Nieuwersluis | Rapport | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](#)

De toename aan risico's vraagt niet alleen om een versterking van de crisisbeheersing, maar ook om verhoging van de maatschappelijke weerbaarheid. Daarom richten we ons toezicht ook op de wijze waarop het rijk, veiligheidsregio's en crisispartners bijdragen aan het verhogen van de zelfredzaamheid en bewustwording over dreigingen, bijvoorbeeld bij langdurige stroomuitval.

De brandweer vormt een cruciale partner bij de bestrijding van grootschalige incidenten, als natuurbranden. In 2024 zijn we al gestart met het onderzoek '*grootschalig en specialistisch optreden brandweer*'. Met dit onderzoek brengen we de landelijke dekking en slagkracht van de brandweer in kaart. We kijken ook naar de inzet van specialistische brandweerteams en de werkwijze van de brandweer. De vraag daarbij is: In hoeverre is de werkwijze van de brandweer in de verschillende veiligheidsregio's voor het grootschalig en specialistisch optreden uniform ingericht? Dit onderzoek wordt in 2025 afgerond. Nadat we de landelijke dekking en slagkracht in kaart hebben gebracht, onderzoeken we in 2025 de manier waarop de slagkracht en dekking regionaal is vormgegeven.

Verder gaan we in 2025 door met toezicht houden op het Stelsel Bewaken en Beveiligen (stelsel). Wij willen met ons toezicht bijdragen aan een goed functionerend stelsel. Momenteel bevindt het stelsel zich in een transitiefase, van het 'stelsel bewaken en beveiligen' naar het 'stelsel beveiligen van personen'. De Inspectie is toezichthouder voor het nog in te richten stelsel beveiligen van personen. In 2025 zetten we ons toezicht in op de kwaliteit van de taakuitvoering van het stelsel, daarnaast volgen we de ontwikkelingen van de transitiefase.

Extremisme en terrorisme vormen één van de grootste bedreigingen voor onze nationale veiligheid. Om de nationale veiligheid en de democratische rechtsorde te beschermen, richt Nederland zich op het voorkomen en aanpakken van terrorisme, extremisme en radicalisering. Bij deze aanpak

zijn veel verschillende overheidsorganisaties betrokken, zoals de politie, de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), inlichtingen- en veiligheidsdiensten, gemeenten en lokale professionals (zoals jeugdwerkers). Met het toezicht op de CTER-keten dragen wij als Inspectie bij aan onder andere de bescherming van de maatschappij tegen terrorisme, extremisme en radicalisering en de bescherming van grondrechten van mensen.

De politie heeft een belangrijke rol in de bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Bij de bestrijding van ondermijning is de opsporing door basisteams van de politie onmisbaar. Aanwijzingen voor ondermijning zijn vaak lokaal. Lokale opsporing begint meestal met aangiften of signalen van buurtbewoners of door informatie van de eigen collega's. Voor het veiligheidsgevoel van mensen is het belangrijk dat zij zien dat de politie aan de slag gaat met hun informatie. Daar moet de politie wel voldoende capaciteit voor hebben en toegerust zijn. In 2024 kondigden we een beschouwend onderzoek naar de organisatie en de praktijk van de aspecten van de lokale opsporing waar wij risico's zien.⁸ Dit onderzoek heeft tot doel de opsporing van lokale (ondermijnende) criminaliteit te verbeteren. We verwachten in 2025 de resultaten van dit onderzoek te publiceren. In 2024 zijn we begonnen met het monitoren van de transitie van de Landelijke Eenheid. Het rapport van de commissie Schneiders wordt hier bij betrokken.

Door toezicht op de geslotenheid van de coffeeshopketen⁹ dragen we bij aan een veilige samenleving. Onder andere door toe te zien of telers zich aan de regels houden. Het gaat om de naleving van de eisen rondom onder meer registratie van hennep(producten), beveiliging van de teeltlocaties, afvalverwerking en het transport naar de coffeeshops zodat de keten gesloten blijft. Daarnaast houden we toezicht op de naleving van eisen die gelden voor coffeeshophouders.

⁸ [Onderzoek naar lokale opsporing door basisteams | Nieuwsbericht | Inspectie Justitie en Veiligheid \(inspectie-jenv.nl\)](#)

⁹ In het kader van het Experiment Gesloten Coffeeshopketen.

3. Ontwikkelingen

Dit hoofdstuk gaat over de interne en externe ontwikkelingen waarin wij ons begeven als toezichthouder, zoals de samenwerking met andere partijen, innovatie en de verankering van onze wettelijke bevoegdheden.

3.1 Toezicht in verbinding

De Inspectie Justitie en Veiligheid is de toezichthouder in het domein van JenV/AenM. Organisaties zoals de uitvoeringsorganisaties zelf, verschillende onderzoeksinstituten en academische instellingen verzamelen gegevens en publiceren onderzoek. Hierdoor is er veel informatie beschikbaar. Die informatie willen we gebruiken om onze informatiepositie te verstevigen en onze risicoanalyse te verrijken.

In 2025 investeren we in het verder versterken van samenwerking met organisaties die onderzoek doen naar voor ons relevante onderwerpen, zoals het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS), het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) en universiteiten. Zo verrijken we ons toezicht met informatie en analyses én kunnen we risico's nog beter inschatten, kunnen we maatschappelijke effecten goed inzichtelijk maken en houden en kunnen we ons toezicht gericht en efficiënt vormgeven.

Het jaar 2025 is het eerste jaar van de uitvoering van ons Meerjarenperspectief 2025-2028. We werken onze ambities verder uit en zetten in op nieuwe ontwikkelingen, zoals het ontwikkelen van omgevingsanalyses. Voor het reflectief toezicht bezien we welke acties we op dat moment het meest passend vinden.

¹⁰ Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en Nationale Wetenschapsagenda (NWA)

3.2 Innovatie

Het afgelopen jaar hebben we (technologische) ontwikkelingen gevolgd. Daarnaast hebben we in een paar onderzoeken uitgeprobeerd om reflecties op onze bevindingen tussentijds terug te geven aan de onder toezicht staande organisaties en marktpartijen, gericht op het maken van goede aanbevelingen. Vanaf 2025 verwachten we ook een rol te gaan spelen bij het toezicht op de AI Act, conform de adviezen over de inrichting van de toezichtstructuur van de AI-verordening van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) in samenwerking met 20 andere toezichthouders.

Daarnaast zetten we verder in op het ontwikkelen van onze toezichtsinstrumenten, onder meer door het verbeteren van de risicoanalyses en door het inzetten van gedragswetenschappelijke inzichten in het handhavingstoezicht. Innovatie in toezichtmiddelen is belangrijk voor efficiënt en effectief toezicht en stellen toezichthouders in staat om adequaat te reageren om veranderende (maatschappelijke) omstandigheden en publieke verwachtingen. Doorontwikkeling van doorlopende risicoanalyse zorgt ervoor dat potentiële problemen van tevoren geïdentificeerd kunnen worden.

Samen met een aantal andere rijksinspecties, zijn we betrokken bij de ontwikkelingen in het NWO/NWA¹⁰ programma 'Vernieuwing van Toezicht'¹¹. Dit onderzoeksprogramma is een initiatief van de samenwerkende rijksinspecties en markttoezichthouders. Dit programma richt zich op fundamentele domein overstijgende en praktijkgerichte vragen over de toekomst van toezicht in een veranderende maatschappij.

¹¹ <https://www.nwo.nl/onderzoeksprogrammas/nationale-wetenschapsagenda/thematische-programmering/vernieuwing-van-toezicht>

3.3 Verankering van bevoegdheden

Wij vergaren en analyseren informatie, wij oordelen en wij zetten organisaties in het domein van JenV/AenM aan tot verbetering. Een onafhankelijke blik is hierbij cruciaal. Iedere schijn van beïnvloeding ondermijnt het publieke vertrouwen in toezichthouders. Het kabinet Rutte IV heeft in 2022 aangekondigd te willen zorgen voor een betere borging van de onafhankelijkheid van de rijksinspecties ten opzichte van politiek en beleid door een wettelijke verankering.¹² Ook in het Hoofdlijnenakkoord¹³ en het Regeerprogramma¹⁴ van het kabinet Schoof is aangekondigd de kaderwet voortvarend op te pakken en af te ronden.

Om toezicht goed uit te kunnen oefenen is het immers belangrijk dat onze positie stevig verankerd is en dat er geen discussies kunnen zijn over onze bevoegdheden. De bevoegdheden om ons werk goed uit te voeren en de bestaande knelpunten daaromtrent, worden in kaart gebracht.¹⁵ Dit traject wordt in 2025 afgerond. Zo wordt duidelijk welke oplossingsrichtingen er zijn en wat nodig is om bestaande knelpunten ten aanzien van grondslagen en bevoegdheden zo spoedig mogelijk op te lossen. Daarnaast wordt een ministeriele regeling ontwikkeld die onder meer de departementale verhoudingen en bevoegdheden van onze Inspectie beschrijft.

3.4 Nieuwe toezichttaken

Afgelopen jaar hebben we ons voorbereid op verschillende nieuwe toezichttaken, zoals het toezicht op de NCTV in het kader van de wet coördinatie en terrorismebestrijding en nationale veiligheid en het toezicht voor het nog in te richten stelsel beveiligen van personen. Ook in 2025

komen mogelijk nieuwe toezichtstaken op ons af die voortvloeien uit nieuwe of veranderende wetgeving. Daarom brengen we in kaart onder welke randvoorwaarden deze mogelijke nieuwe taken uitgevoerd kunnen worden. Daarbij bezien we onder meer of de nieuwe toezichttaak kan bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit en de prestaties van de betrokken organisatie(s) of stelsel.

Voor het effectief en efficiënt uitvoeren van een nieuwe toezichtstaak is het noodzakelijk dat we vroegtijdig bij eventuele wetgevingstrajecten wordt betrokken, onder meer zodat in de begroting goed rekening gehouden wordt met de kosten van toezicht.

3.5 Samenwerking

Om zo effectief mogelijk toezicht te houden en in te zetten op professionalisering en innovatie, zoeken we blijvend samenwerking met andere rijksinspecties, toezichthouders, kennisinstellingen en de Inspectieraad. De samenwerking met toezichthouders is cruciaal omdat zo verschillende, met elkaar samenhangende, onderwerpen worden opgepakt. We geven zo een integraal beeld uit het toezicht aan verantwoordelijken en het publiek. Zo nemen wij deel aan vaste samenwerkingsverbanden zoals het Toezicht Sociaal Domein (TSD).

In 2024 is TSD begonnen aan een onderzoek naar de situatie van statushouders in de opvang. Wij leiden dit onderzoek, dat doorloopt in 2025. Daarnaast houden we samen met de IGJ toezicht op veiligheid in de jeugdbeschermingsketen.

van de Inspectie. Dit is het 'Whitepaper-traject'. Daarnaast zijn een aantal wettelijke taken en bevoegdheden in voorbereiding. Voor een aantal andere toezichttaken wordt verkend welke mogelijkheden er zijn om deze goed te regelen.

¹² [Coalitieakkoord-2021-2025.pdf \(tweedekamer.nl\)](#)

¹³ [Hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB | Publicatie | Kabinetsformatie \(kabinetsformatie2023.nl\)](#)

¹⁴ [Regeerprogramma kabinet-Schoof | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

¹⁵ De Inspectie krijgt door onduidelijkheden over haar bevoegdheden of door hiaten in wetgeving niet alle informatie die zij nodig heeft. In 2023 is daarom een inventarisatie gestart naar de stand van het onderhoud aan de wettelijke toezichttaken en bevoegdheden

4. Organisatie

Wij zijn als Inspectie volop in ontwikkeling. Om de ambitie van het Meerjarenperspectief 2025-2028 te bereiken, gaan we aan de slag met het verder ontwikkelen van de organisatie. De randvoorwaarden waaronder wij als organisatie zijn toegerust moeten op orde zijn. Denk aan personeel, financiën en informatie. In verhouding tot ons toezichtveld zijn wij een kleine toezichthouder. Daarom moeten we scherpe keuzes maken over de inzet van onze capaciteit.

4.1 Financiën

Wij vernieuwen en professionaliseren en onze organisatie is klein in verhouding tot ons toezichtveld. Onder deze omstandigheden moeten we dus scherpe keuzes maken over de inzet van onze capaciteit. Wij bezien hoe we nieuwe taken kunnen oppakken en welke gevolgen een nieuwe taak heeft voor onze organisatie op het gebied van toerusting, professionalisering en financiering.

Het beschikbare budget voor 2025 bedraagt € 15,5 miljoen. Voor het uitvoeren van de taken is een formatie nodig met een budget van circa 16 miljoen euro. Als er in 2025 wordt besloten dat er nieuwe toezichttaken worden toegevoegd of bestaande toezichttaken worden uitgebreid, moet in 2025 het benodigde bijkomende budget worden toegekend. Als er onvoldoende financiële middelen beschikbaar worden gesteld, betekent dit dat wij onze taken onvoldoende of niet kunnen uitvoeren. Wanneer de randvoorwaarden voor toezicht niet op orde zijn kaarten we dit aan bij de verantwoordelijke bewindspersoon.

4.2 Personeel

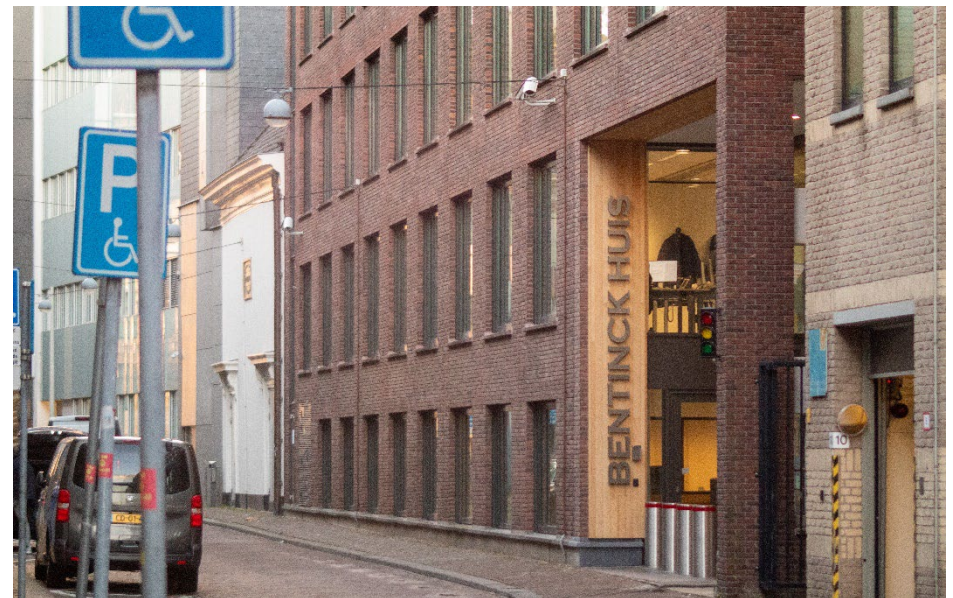
In het Organisatie en Formatie rapport (O&F-rapport) uit 2022 is de formatie vastgesteld op 138,8 fte. Daarnaast is er met het toevoegen van

12

nieuwe taken ook extra formatie toegekend. Momenteel zijn we nog niet op bezetting. Dit heeft enerzijds te maken met de financiële dekking van het O&F-rapport. Anderzijds heeft het te maken met de huidige uitdagingen van de arbeidsmarkt. In 2025 zetten we blijvend in op een proactief personeelsbeleid en het welzijn van de medewerkers. Verder zijn we actief in het bieden van stages, traineeships en promotieonderzoeken.

4.3 Informatieplan

In 2024 hebben wij een informatieplan vastgesteld. Daarmee wordt uitwerking gegeven aan de JenV-brede i-Strategie. De drie dragende thema's voor dit informatieplan zijn: informatiebeveiliging, informatiehuishouding, en gegevens en algoritmes. Bij de uitwerking zetten we in op een passende balans tussen 'het huis op orde brengen' en 'investeren in de toekomst'.

Inspectie Justitie en Veiligheid

Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Hoge Nieuwstraat 8 | 2514 EL Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | www.inspectie-ienv.nl

Oktober 2024

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*